

Poznámky a obsah.

Úvodní slovo	13
--------------	----

Předmluva autorova k českému vydání	15
-------------------------------------	----

I. Domácí krb »V uličce«	19
--------------------------	----

1. Pachamama (vysl. Pačamama) je indiánská bohyně, matka hor a ochránkyně zvířat (vikuní).

2. Kreoly rozumíme přímé potomky španělských kolonizátorů španělské Ameriky, na rozdíl od přistěhovalců nejrozumnějších národů nebo míšenců.

3. Galicie je provincie v záp. Španělsku; hlavní město je Santiago de Compostela, se slavnou katedrálou, kterou navštěvovali i četní poutníci čeští, mezi nimi český pán Lev z Rožmitála, vyslaný Jiřím Poděbradským do Francie, Španěl a Portugalska.

4. Narážka na dílo španělského mystika Fray Luise de León (1527-1591) *La perfecta casada* (Dokonalá manželka).

5. Svatý, svatý, svatý (Isaiáš, 6, 3).

II. Dětství	27
-------------	----

1. Rančo (šp. rancho) je z prken sbitá bouda nebo lehce zděný domek osadníků neb hlídačů divokých stád.

2. Velkolepé postavě tohoto hrdiny z občanských válek jihoame-

rických (1790-1835), zvaného „el tygre de los llanos“, věnoval M. Gálvez velký životopisný román poctěný národní cenou argentinskou. Quiroga byl úkladně zavražděn.

3. Bernardino Rivadavia (1780-1845), slavný politik argentinský, byl r. 1826 zvolen presidentem republiky argentinské a zavedl v zemi řadu pronikavých reforem.

4. Manuel Dorrego, hrdina osvobozeneckých bojů jihoamerických (1787-1828), přívrženec federalismu, guvernér provincie Córdoby, byl posléze zajat generálem Lavallem a zastřelen.

III. Jinošství

37

1. Manuel Ortiz de Rosas (1793-1877), krutý federální diktátor argentinský, postavil se v čelo vlády r. 1829, a v letech 1835-1852 byl jmenován diktátorem, za jehož neblahé vlády bylo popraveno na 20.000 lidí. Svrhl jej generál Urquiza, poraziv jej v bitvě u Monte-Caseros. Rosas byl pak vypovězen a zemřel zapomenut v Anglii.

2. Manuel Oribe († 1857), neohrožený politik a bojovník za jihoamer. svobodu, byl druhým presidentem republiky Uruguayské.

3. Marcos de Avellaneda, vlastenec argentinský (nar. 1814 v Catamarce), byl vůdcem slavné »Severní koalice« proti tyranu Rosasovi. Byl popraven r. 1841, a jeho hlava naražena na kůl a vystavena na pranýři.

IV. Uvedení v kněžský úřad

44

1. Jaime Balmes, slavný katalánský filosof a theolog (1810-1848).

1. Jacques Bénigne Bossuet, slavný theolog, kazatel a spisovatel francouzský (1627-1707), Félicité Robert de Lamennais, kněz, filosof a spisovatel francouzský (1782-1854).
2. Jean Baptiste Massillon, biskup a kazatel francouzský (1663-1742).
3. Jean Baptiste Henri Lacordaire, slavný kazatel a spisovatel francouzský, kněz řádu dominikánského (1802-1861).

1. José Hernández, básník a žurnalista argentinský (1834-1886), kreslí ve svém rozsáhlém lidovém eposu *Martín Fierro* vymírající typ gauče a jeho pohnutý život v pampě, kde stále je mu v patách lidská spravedlnost. Dílo je psáno lidovým jazykem gaučovským, v rýmovaných čtyřverších.
2. Zvaný podle pohoří *Sierra de Ambato*, jež tvoří část andských Kordiller, východně od provincie Catamarky.
3. Bartolomé Mitre, slavný generál argentinský (1820-1906), byl generalisimem ve válce Argentiny, Uruguaye a Brazílie proti Paraguayi a presidentem argentinským. Pohnutou tuto dobu vyličil autor ve svém třídílném románu »Výjevy z války s Paraguayí«.

1. Humahuaca, místo v argentinské provincii Jujuy, založené španělskými dobyvateli.

1. Melchior Cano, slavný theolog španělský 16. století.
2. P. Luis de Granada, španělský mystik (1504–1588).
3. *chiriguano*s (vysl. čiriguanos), též *cambas*, je velký domorodý kmen rodiny *guaraní*, sídlící v západních rovinách kraje Gran Chaco, mezi řekami Pilcomayo a Bermejo.
4. Paraguayský čaj, oblíbený nápoj v celé Jižní Americe. Pěstění mate v Jižní Americe bylo provedeno soustavně členy Jesuitského řádu v Paraguayi.
5. Chacho – hoch, chlapec, v důvěrné řeči.
6. Domingo Faustino Sarmiento, státník argentinský (1811–1886), neohrožený odpůrce tyranie Rosasovy, byl po pádu tohoto r. 1868 na 6 let zvolen presidentem republiky Argentinské po generálu Mitrovi. Založil mnoho škol a zavedl celou řadu užitečných reforem v zemi.
7. Sucre, jinak Chuquisaca (vysl. Čukysaka), město v Bolívii. Generál Sucre, po němž bylo přezváno, byl venezuelský vlastenec (1795–1830), vítěz nad Španěly ve slavné bitvě u Ayacuch (1824); v letech 1825–28 byl presidentem republiky Bolívske. Byl zastřelen r. 1830 na rozkaz generála Ovanda, vůdce vzpoury jižních provincií.

VIII. Život činu a pokory

87

1. Město založené r. 1882 jako hlavní město provincie Buenos Aires.
2. Slavný právník a politik argentinský (1836–1885), stal se později presidentem republiky Argentinské.
3. Sluší se, aby byl biskup bez výtky.

1. Cobija, vyslov Kobicha.
2. El Callao (vysl. Kaljao), hlavní přístav v Peru.
3. Sv. František Solanský - San Francisco Solano - narodil se r. 1549 v Montille (prov. Córdoba) ve Španělsku. R. 1589 odejel na missie do Ameriky, kde se zvláště věnoval péči o nemocné. V Trujillu r. 1603 předpověděl zničení města, k němuž také došlo r. 1618. Zemřel 24. července 1675 a byl svatořečen r. 1726. Pohřben je v Limě, hlavním městě republiky Peru.
4. Sv. Růžena Linská - Santa Rosa de Lima, - sestra třetího řádu sv. Dominika, narodila se v Limě r. 1586, kdež i zemřela r. 1617. Byla svatořečena papežem Klimentem X., jenž ustanovil její svátek na 30. srpen.
5. Bl. Martin z Porras - El Beato Martín de Porras, - španělský dominikán řádu teresiánského, rodák linský (1579-1639), jeho svátek připadá na 3. listopad.
6. Bl. Jan Masías - Juan Masías - (1585-1645), nar. v Plasencii ve Španělsku, přepravil se r. 1619 do Již. Ameriky a usídlil se v Limě (v Peru). Vynikl zejména velkou láskou k chudině. Je pohřben ve chrámě sv. Dominika v Limě. Byl blahořečen papežem Řehořem XVII.
7. Guayaquil (vysl. Guajakil), hlavní přístav v Ecuadoru.
8. Sv. Filip, město ve Venezuele, asi 200 km od Caracasu.
9. Peso, jednotka argentinské měny.
10. Tapaquilcha, vysl. Tapakilča.
11. Slavný právník a politik argentinský (1836-1885), prezident republiky Argentinské.

12. Bílý kámen.

13. Poncho (vysl. pončo), čtverhraný kus pestré látky s otvorem pro hlavu, ježž užívají jako pláště američtí gaučové.

X. Poutník

109

1. Kde stanuly Její nohy.

2. Hlavní město Uruguaye.

3. Oltář Nebes.

XI. Svatá země

119

1. Pane, chceš-li, můžeš mne očistiti. Mat. 8, 2.

2. Ramleh, město v Syrii, vzdálené 44 km od Jerusalema. Je to stará Arimathie nebo Rama.

3. Ejhle Člověk!

4. Karel Maria Curci (vysl. kurči), duchovní spisovatel italský (1810-91), náležel řádu jezuitskému, z něhož později vystoupil.

5. Cornelio Alapide n. de Lápide (van den Steen), učený jezuita belgický (1566-1637), známý svým komentářem k Písmu sv.

XII. Den poutníkův

131

1. Sv. Tomáše Kempenského »O následování Krista«.

2. M. A. Huguet, francouzský biskup v Creuse (1757, popraven 1796).

XIII. Zpytování svědomí

142

1. Aconcagua, nejvyšší hora Jižní Ameriky.
2. Od Pána bylo to učiněno a jest podivuhodné v našich očích.
3. I kdyby mne zabil.
4. I vy buďte připraveni.
5. Italsky Poverello, t. j. sv. František z Assisi.
6. Karel Eugen Foucauld, cestovatel francouzský (1858-1916), procestoval hlavně Marokko. R. 1901 vstoupil do řádu Trapistů jako bratr Karel Ježíšův, zemřel smrtí násilnou, byv přepaden na Sahaře loupežnou bandou.
7. Galicie, kraj v severozápad. Španělsku, při hranicích portugalských.
8. León Bloy, spisovatel francouzský (1846-1917) vynikl jako neohrožený polemik a vynikající stylista.

XIV. Návrat

155

1. Dobrý boj jsem bojoval.
2. Tento úřad se zřizoval pro případy uprázdnění nebo pro případ, že by byli odpovědní úředníci sesazeni revolucí. Esquiú chtěl bezpochyby předejít tomu, aby kněží netěžili bezprostředně z revolučních hnutí. (Pozn. aut.).
3. Sluší se, aby byl biskup bezúhonný.
4. Pochválen buď, Otče Milosrdenství!
5. Nejnížší třída.

XV. Předvečer oběti

166

1. La Boca, předměstí Buenos Aires, při ústí Riachuela.
2. Rancho, malá farma, hlavně dobytkářská v Jižní Americe.

3. Argentinský dějepisec a řečník (1842-1894).

4. Radujeme se ze slávy vaší.

XVI. Biskup

177

1. Mírně v řeči, pevně ve věci.

2. Viz pozn. 9. kap. IX.

3. My pak jsme vašimi služebníky skrze Ježíše.

4. Mys při ústí řeky La Plata, v provincii Buenos Aires.

XVII. Světec

192

1. t. zv. locro, lidové jídlo, běžné v Argentině.

2. puchero (čti pučero), španělské národní jídlo.

3. *Mate*, paraguayský čaj, který se pije v Jižní Americe. Bývá zván též »čajem jesuitským«, ježto právě jesuité sevšeobecnili v Jižní Americe jeho užívání a soustavné pěstění.

4. Centavo, měděná nebo niklová mince, $\frac{1}{100}$ pesa měny argentinské.

5. Viz pozn. 9. kap. IX.

XVIII. Smrt

204

1. Kněžské modlitby na cestu.

2. Viz kap. I.

3. Julio Roca, generál argentinský (1843-1914), byl dvakráte prezidentem argentinským (1880-1886 a 1898-1904).